

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 61/15

Λουξεμβούργο, 4 Ιουνίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-579/13
P και S κατά Commissie Sociale Zekerheid Breda, College van
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amstelveen

**Τα κράτη μέλη μπορούν να υποχρεώσουν τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι
είναι επί μακρόν διαμένοντες, να επιτύχουν σε εξέταση κοινωνικής και πολιτικής
ενσωματώσεως**

*Εντούτοις, ο τρόπος εφαρμογής της υποχρέωσης αυτής δεν πρέπει να διακυβεύει την επίτευξη
των σκοπών της οδηγίας σχετικά με τους επί μακρόν διαμένοντες*

Σε οδηγία της Ένωσης¹ προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διέμειναν νομίμως και αδιαλείπτως στο έδαφός τους επί πέντε έτη αμέσως πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

Η P και η S είναι πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι, από τις 14 Νοεμβρίου 2008 και τις 8 Ιουνίου 2007 αντιστοίχως, άδειας παραμονής επί μακρόν διαμένοντος στις Κάτω Χώρες, οι δε ως άνω άδειες τους είχαν χορηγηθεί δυνάμει της οδηγίας. Βάσει του ολλανδικού δικαίου, αμφότερες έχουν υποχρέωση επιτυχίας σε εξέταση κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, επί ποινή προστίμου, προκειμένου να αποδείξουν την απόκτηση προφορικών και γραπτών δεξιοτήτων στην ολλανδική γλώσσα, καθώς και επαρκούς γνώσεως σχετικά με την ολλανδική κοινωνία. Εάν δεν επιτύχουν εντός της ταχθείσας προθεσμίας στην ως άνω εξέταση, τάσσεται νέα προθεσμία, το δε ύψος του προστίμου προσαυξάνεται κάθε φορά.

Η P και η S άσκησαν προσφυγές κατά των αποφάσεων που τις υποχρέωναν να επιτύχουν στην εξέταση αυτή. Το Centrale Raad van Beroep (κεντρικό δικαστήριο διοικητικών διαφορών, Κάτω Χώρες), το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς κατ' έφεση, διατυπώνει αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της υποχρέωσης κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως προς την οδηγία. Μεταξύ άλλων, ερωτά το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν, μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θέτουν προϋποθέσεις κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως υπό τη μορφή εξετάσεως κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως, συνοδευόμενης από σύστημα προστίμων.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο κρίνει ότι η οδηγία δεν αντιτίθεται στην επιβολή της υποχρέωσης επιτυχίας σε εξέταση κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως, υπό τον όρο, εντούτοις, ότι ο τρόπος εφαρμογής τέτοιας υποχρέωσης δεν είναι ικανός να διακυβεύει την επίτευξη των σκοπών της οδηγίας.

Καταρχάς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η επιτυχία στην επίμαχη εξέταση δεν αποτελεί προϋπόθεση ούτε για την απόκτηση, ούτε για τη διατήρηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, αλλά επισύρει απλώς την επιβολή προστίμου². Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο επισημαίνει τη σημασία που αποδίδεται από τον νομοθέτη της Ένωσης στα μέτρα ενσωματώσεως. Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία ούτε επιβάλλει, ούτε απαγορεύει στα κράτη μέλη να απαιτούν από τους πολίτες τρίτων χωρών την εκπλήρωση προϋποθέσεων ενσωματώσεως μετά την απόκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος.

¹ Οδηγία 2003/109/EK του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ 2004, L 16, σ. 44).

² Τα υποβληθέντα από το αιτούν δικαστήριο ερωτήματα αφορούν αποκλειστικώς τους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι διέμειναν νομίμως στις Κάτω Χώρες κατά τον χρόνο της ενάρξεως ισχύος του επίμαχου νόμου, ήτοι την 1η Ιανουαρίου 2007, και οι οποίοι είχαν ζητήσει την υπαγωγή τους στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2007 και 1ης Ιανουαρίου 2010.

Όσον αφορά την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η κατάσταση των πολιτών τρίτων χωρών δεν είναι συγκρίσιμη προς εκείνη των ημεδαπών όσον αφορά τη σκοπιμότητα μέτρων ενσωματώσεως όπως η απόκτηση γνώσεως τόσο της γλώσσας, όσο και της κοινωνίας της χώρας. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι η επίμαχη υποχρέωση κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως δεν επιβάλλεται στους ημεδαπούς δεν προσβάλλει το δικαίωμα των πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, να τύχουν ίσης μεταχειρίσεως με τους ημεδαπούς.

Εξάλλου, αδιαμφισβήτητα η απόκτηση ορισμένης γνώσεως τόσο της γλώσσας, όσο και της κοινωνίας του κράτους μέλους υποδοχής, ευνοεί την αλληλεπίδραση και την ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των ημεδαπών και των πολιτών τρίτων χωρών και διευκολύνει την πρόσβαση των τελευταίων στην αγορά εργασίας και στην επαγγελματική κατάρτιση.

Εντούτοις, ο τρόπος εφαρμογής της υποχρέωσης κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως δεν πρέπει να διακυβεύει την επίτευξη των σκοπών της οδηγίας. Συναφώς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, το επίπεδο γνώσεων που απαιτείται για την επιτυχία στην εξέταση, η πρόσβαση στα μαθήματα και στο υλικό που είναι αναγκαίο για την προετοιμασία για την εξέταση, το ύψος του παραβόλου το οποίο καταβάλλεται ως κόστος εγγραφής, ή ακόμα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιπτώσεως, όπως η ηλικία, ο αναλφαριθμητισμός ή το επίπεδο εκπαιδεύσεως.

Τέλος, όσον αφορά το πρόστιμο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το ανώτατο ύψος αυτού είναι σχετικώς υψηλό, ήτοι ανέρχεται στο ποσόν των 1.000 ευρώ, και ότι το εν λόγω πρόστιμο μπορεί να επιβάλλεται κάθε φορά που οι προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να υπάρξει επιτυχές αποτέλεσμα στην εξέταση κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως λήγουν χωρίς αυτό να έχει επιτευχθεί, χωρίς κανένα περιορισμό, έως ότου ο οικείος πολίτης τρίτης χώρας επιτύχει στην επίμαχη εξέταση.

Εξάλλου, το κόστος εγγραφής για τη συμμετοχή στην εξέταση, καθώς και τα έξοδα σχετικά με την προετοιμασία της, βαρύνουν τους οικείους πολίτες τρίτων χωρών. Ιδίως όσον αφορά το κόστος εγγραφής, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, το κόστος αυτό ανέρχεται στο ποσόν των 230 ευρώ, οι δε οικείοι πολίτες τρίτων χωρών οφείλουν να το καταβάλουν κάθε φορά που, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, λαμβάνουν μέρος στην εξέταση κοινωνικής και πολιτικής ενσωματώσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, στον εθνικό δικαστή απόκειται να εξακριβώσει εάν η πληρωμή προστίμου, πλέον της καταβολής των εξόδων σχετικά με τις εξετάσεις, είναι ικανή να διακυβεύσει την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με την οδηγία και, συνεπώς, να την καταστήσει άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφασή του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582